

Dělba práce v ekonomice

Dělbu práce můžeme zkoumat pomocí údajů o HDP.

HDP = hrubý domácí produkt = celková korunová hodnota toho, co lidé v dané zemi vyrobí během jednoho roku.

Nejsou započítány služby, které lidé dělají mimo oficiální trh (práce na zahradě, vaření,...), a ilegální produkce (výroba a prodej drog, prostituce,...)

Složky HDP:

zemědělství – produkce potravin, krmiv a ostatních produktů prostřednictvím pěstování rostlin a chovu zvířat

- rostlinná výroba – pěstování pšenice, ječmene, kukuřice, řepky, brambor, zeleniny, chmele, cukrové řepy, sadařství, vinohradnictví, lesnictví,...
- živočišná výroba – chov skotu, prasat, drůbeže, včelařství, chov ryb,...

průmysl

- těžební průmysl (těžba surovin a paliv)
- zpracovatelský průmysl (zpracování vytěžených surovin nebo produktů ze zemědělství)
- těžký průmysl – strojírenství, obrábění kovů, elektrotechnický průmysl, hutnictví železa a neželezných kovů, těžební průmysl, výroba elektrické energie, chemický průmysl, farmaceutický průmysl, výroba stavebních hmot,...
- lehký průmysl (=spotřební pr.) – potravinářský, oděvní, obuvnický, kožedělný, nábytkářský, papírenský,...

stavebnictví

- pozemní stavby – stavby pro bydlení, průmyslové stavby, zemědělské stavby
- dopravní stavby – mosty, silnice, železnice, tunely, letištní plochy,...
- vodohospodářské stavby – přehrady, úpravy vodních toků,...

služby – obchod, doprava, cestovní ruch, peněžní služby, armáda, justice, školství, zdravotnictví, veřejné stravování, kultura, opravy, čistírny,...

Úkol:

U každé složky ekonomiky napiš alespoň 5 příklady zaměstnání.

(nápopěda: zedník, kadeřnice, traktorista, učitelka, soustružník, stavbyvedoucí, dojička, pokrývač, prodavačka, ředitel podniku, agronom, slévač,...)

	příklady zaměstnání
zemědělství	
průmysl	
stavebnictví	
služby	

Úkol:

Proveď u vás doma průzkum – zjisti u jednotlivých pracujících členů domácnosti, jestli pracují v zemědělství, průmyslu, stavebnictví nebo službách, a údaje zapiš do tabulky. Vyplň zbytek tabulky.

	u nás doma (počet osob)	celá třída (počet osob)	celá třída (%)	podíl na DPH v ČR (%, 2004)
zemědělství				3
průmysl				31
stavebnictví				7
služby				59
celkem				100

Která složka ekonomiky je z hlediska celkově vytvořené hodnoty (DPH) podle údajů v tabulce nejvýznamnější? Která nejméně?

nejvýznamnější složka:

nejméně významná složka:

Odpovídají procentuální podíly jednotlivých složek ekonomiky ve třídě dělbě práce v ekonomice ČR?
Čím může být způsoben rozdíl? (zaměření regionu, různá produktivita práce, ...)

.....
.....
.....

Zdroj:
SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. *Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia: Manuál pro učitele*. Praha: Scientia, 2008. 197 s.

Autor: Mgr. Pavel Papežík, vytvořeno v říjnu 2011, určeno pro 9. ročník ZŠ, předmět Finanční gramotnost, vzdělávací oblast Člověk a společnost, vzdělávací obor Výchova k občanství, tematický okruh Stát a hospodářství.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost